

Eğitimin iflası: AKP'nin yeni toplumu

AKP gibi bir hükümet dahi otoritesini salt zora dayalı olarak uzun süreli tesis edemez. Her zor az ya da çok bir rıza üretimine ihtiyaç duyar. Rıza üretimi mevcut araçlarla gerçekleştirilemediğinde ise yerine yeni mekanizmalar getirilir. AKP ve Erdoğan getirmek istediği baskıcı, tek adam rejiminin ve yeni anayasayla sağlanmak istenen "sağın ebedi hakimiyetinin" işleyebilmesi için daha itaatkar nesillere, biat eden topluma ihtiyaç duymakta. Bu nedenledir ki siyasi iktidar ara vermeden eğitim sistemiyle her dönem oynamakta. Bir yandan neoliberal dönemin ihtiyaçları doğrultusunda kamu hizmetlerini bir bir tasfiye eden ve kamu kaynaklarını eğitimde de özel sektöre akıtan AKP, diğer yandan bilimsel, parasız, laik eğitim anlayışını da ortadan kaldırmakta.

AKP'nin ideolojik aygıtı: Eğitim

Sonda söyleyeceğimizi başta söyleyelim: Anayasa değişikliği ve

müfredat değişiklikleri birbirini tamamlayan iki önemli unsur. Eğitim AKP için sıradan bir hizmet alanı değil, toplumu istediği gibi şekillendirme projesinin önemli bir parçası. Bu yüzden ki 2017-2018 eğitim-öğretim yılı için hazırlanan yeni müfredatı incelemek son derece önemli. Yeni müfredatla bilimsel eğitime yöneleceğine dini referanslara dayandırılan bir AKP broşürü çıkıyor karşımıza:

Biyoloji ders programından Darwin'in Evrim Teorisi çıkartıldı. Temel Dini Bilgiler dersinde "pozitivizm" ve "sekülerizm" gibi düşünce akımlarının "satanizm" ve "sahte peygamberlik" ile birlikte "inanç problemleri" olarak nitelendirildiği, yine aynı derste "vatan ve millete karşı görev ve sorumluluklarımız"dan birinin "cihad" olarak anlatıldığını görüyoruz. Bitmiyor! Bilimsel eğitimin temel prensiplerinden sebep-sonuç ilişkisi hiçe sayılan müfredatta 7. sınıf 2. ünitesinde Fransız İhtilali ve Sanayi Devrimi'ne yer verilirken (hiçbir kronolojik sıra dahi gözetilmeden) 4. ünite de dünyanın yuvarlıklığı ve matbaanın icadından bahsediliyor. İşin komik tarafı 7. sınıfta Osmanlı Tarihi anlatılırken Osmanlı'nın yalnızca kuruluş ve yükselme dönemi ele alınıp gerileme ve dağılma dönemine hiç yer verilmemiş. AKP Osmanlı'nın yıkıldığı gerçeğini çaktırmamaya çalışıyor galiba!

AKP'nin siyasi söyleminin direkt ya da dolaylı şekilde yer bulduğu, her vesileyle 15 Temmuz'un hatırlatıldığı, din ağırlıklı içeriğin artırıldığı müfredatta pozitif bilimlerin öğretilmesi geriletilmiş. Öyle ki matematik, fizik, kimya, biyoloji gibi derslerde -Milli Eğitim Bakanı'nın deyimiyle- "sadeleştirme"ye gidildiği söylenerek konuların içeriği boşaltılmış; sınıf düzeyleri arasındaki bağlar kopartılarak eklektik bir müfredat hazırlanmış.

Bu kadar köklü bir değişimin öğretmen-öğrenci-veli-uzmanlar eşliğinde katılımcı bir biçimde hazırlanması gerektiği gerçeği bir yana, daha uzun vadeye yayılması ve pilot uygulamalarla test edilmesi gerekmektedir. Bakanlık müfredatın başarı ya da

başarısızlığını ve de uygulanabilirliğini hangi kriterlerle ölçecek sorusu cevapsızdır. İçeriği bilimsel olmayan müfredatın hazırlanış sürecinin de eğitim bilimiyle uzaktan yakından alakası yoktur. Yangından mal kaçırmıcasına gelen yeni müfredata yönelik “olumlu” değerlendirmede bulunan tek eğitim sendikası da “toplu sözleşme şampiyonu” unvanını elinde bulunduran, AKP memur kolları gibi çalışan Eğitim Bir-Sen oldu.

AKP tipi eğitim: İmam Hatip eğitimi

MEB'in imam hatip okullarının açılmasına yönelik nüfus şartını değiştirmesiyle ülkenin beşte birinde sadece imam hatip okulları açılabileceği ortaya çıktı. Türkiye'deki 191 ilçede imam hatip okulları tek seçenek haline geldi. Eğitim-piyasa arasındaki ilişki derinleşirken, sermayenin ve AKP'nin ihtiyaçlarına cevap verebilecek gençler yetiştirebilmek adına da eğitim alanı AKP dilinde yeniden tercüme ediliyor.

Anadolu liselerinin 20 bin kişilik nüfus şartı değişmezken imam hatip liseleri (İHL) için nüfus şartı 5 bine düşürüldü. Tek sorun İHL'nin sayısının artırılması değil aynı zamanda fen, sosyal bilimler, güzel sanatlar ve spor liselerinin açılması da zorlaştı. Üniversiteye giriş başarısında meslek liselerinden bile sonra gelen İHL'ye giden öğrenci sayısı son 7 yılda yüzde 215 arttı. Şu an için lise öğrencilerinin yüzde 10'u bu okullarda okuyor. Ancak devletin İHL'ye ayırdığı bütçe fen liselerine ayrılan bütçenin tam on beş katı. Bu artışın temelinde AKP'nin toplum mühendisliği anlayışı yatıyor. Toplumun orta yerinden bölüp; kendilerine kalan kısmıyla yeni bir devlet, yeni bir rejim inşa etme ama aynı zamanda diğer yarısının başkaldırması durumunda ise onların karşısına çıkarılacak hazır kıtalar oluşturma arzusu ülkeye onarılamayacak (topyekûn bir değişime gidilmezse eğer) hasarlar verecek. Peki kamu okullarının hali pür melali ortadayken özel okullarda durum nedir?

Yükselen piyasa: Eğitim

Türkiye tarihsel olarak kuruluşu ve rejimin yapısı itibariyle eğitimde devletin belirleyici olduğu bir ülke. Bugün neoliberal dönemde devletin kamu hizmetlerinden çekilmesi ve yerine özel sektörün girmesiyle hizmet parası olana veriliyor ve de bu sektörde çalışanların gelecekleri patronların insafına terk ediliyor. Eğitimin kendisi de sermaye için kârlılığı temel alan bir alan olarak görülüyor. Bu yüzden devletin kamusal bir hak olan eğitim hizmetlerinden çekilmesi piyasa işlerliği yani patronların kârlılığının devamlılığı adına gerekli. Bu yüzden ki özel okulların sayısı son 3 yılda yüzde 100 arttı. İstanbul'da özel okul sayısı devlet okulu sayısını geçti. AKP ve MEB devlet okullarını kendi kaderine terk ederken özel okulları "teşvik" adı altında kamu kaynaklarıyla destekliyor. İstanbul'da özel okul ücretleri 10 bin ile 70 bin lira arası değişirken özel okul patronlarının devletten aldığı teşvikler de cabası! Ayrıca özel okullarda çalışan öğretmenler devlet okullarına ataması yapılan öğretmenlere göre çok daha uzun saatlerde ve daha ucuza çalışıyorlar. Sektörde sendikal bir örgütlenmeye de izin verilmiyor.

Özetle bilimsel, eşit, parasız ve anadilinde eğitim yerine dindar-kindar gençlik yetiştirebilmek adına bir eğitim düzeni hayata geçiriliyor. Eğitim sistemi iktidarın siyasi-ekonomik-ideolojik hedeflerine uygun olarak biçimlendirilirken insan, doğa ve toplum yararına eğitim anlayışına ihtiyacın yakıcılığı kendini giderek daha da hissettiriyor.